

Handläggare
Martin Anagrius
Telefon: 08-50819700

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2023-10-19

Stockholms stads strategi för parklekar

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen av förslag till Stockholms stads strategi för parklekar.

Sammanfattning

Kulturnämnden har inom ramen för sitt samordningsuppdrag för verksamhetsområdet Barn, kultur och fritid fått i uppdrag att ta fram ett förslag till strategi för stadens parklekar. Det förslag till strategi som nu har utarbetats syftar till att skapa samsyn inom staden, visa på fokusområden och förtydliga ansvarsfördelningen. Strategin ska vara ett stöd för stadsdelsnämnder och facknämnder i arbetet med att utveckla en likvärdig fritidsverksamhet.

Förslaget är genomarbetat och innehåller områden som är viktiga för det framtida arbetet inom staden. Strategins uppdrag och fyra målområden är utförligt beskrivna och visar på en ökad tydlighet när det gäller målgrupp, öppettider, innehåll och uppföljning.

Förvaltningen välkomnar att det nu finns en samlad styrning inom staden för denna typ av öppen verksamhet. Strategin kunde dock tydligare slå fast att ambitionen är att andra verksamheter som till exempel öppen förskola, fritidsgård, öppen seniorverksamhet, föreningsverksamhet ska kunna bedrivas i lokalerna. Angående brukarundersökningar är det önskvärt att det centralt arbetas fram en stadsövergripande enkät med möjlighet till lokala tilläggsfrågor.

Farsta stadsdelsförvaltning
Avdelningen för stadsutveckling

Storforsplan 36, 11 tr.
Box 113
123 22 Farsta
Växel 08-50818000
Fax
farsta@stockholm.se
start.stockholm/farsta

Bakgrund

Kulturnämnden har fått i uppdrag att ta fram en stadsövergripande strategi för parklekar och har nu presenterat ett förslag. Förslaget utgår från den utredning om parkleksverksamhet som nämnden gjorde år 2022. Processen att ta fram förslaget har pågått inom

ramen för kulturnämndens samordningsuppdrag för verksamhetsområdet Barn, kultur och fritid.

Kommunstyrelsen har remitterat förslaget till ett antal instanser, bland annat Farsta stadsdelsnämnd, för yttrande senast den 24 oktober.

Remissen i sammanfattning

Bakgrund

Strategin inleds med en bakgrund om parklekens nuläge och utveckling. Tidigare studier visar på stora skillnader i nyttjandet av det offentligt finansierade fritidsutbudet inom staden. Kulturnämndens utredning visade på stora skillnader mellan olika stadsdelsområden och parklekar vad gäller budget, organisation och bemanning. Utredningen pekar även på att avsaknaden av gemensamma mål riskerar att skapa ojämlika förutsättningar för stadens barn.

Behovet av ändamålsenliga lokaler tas också upp i utredningen, många befintliga byggnader bedöms idag inte leva upp till verksamhetens och målgruppernas behov.

Strategin tar avstamp i utredningens resultat och syftar till att skapa samsyn inom staden, visa på fokusområden och förtydliga ansvarsfördelningen.

Vilka omfattas av strategin?

Strategin vänder sig primärt till stadens stadsdelsnämnder som ansvarar för driften av verksamheten oavsett om den drivs kommunalt eller på entreprenad. Fastighetsnämnden är fastighetsägare och ansvarar för att myndighetskraven för byggnaderna uppfylls samt projekterar, reoverar och bygger om. Även miljö- och hälsoskyddsnämnden, exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden omfattas av strategin utifrån deras respektive ansvarsområden.

Strategin ska vara ett stöd för stadsdelsnämnder och facknämnder i samverkan och i arbetet med att utveckla en likvärdig fritidsverksamhet.

Definition av parklek, parklekarnas mål och uppdrag samt målgrupper

Enligt förslaget till strategi definieras parklek som en bemannad lekplats med attraktiva utemiljöer och funktionella lokaler, öppen för stadens barn. Alla åldrar är också välkomna.

Strategin anger även ett övergripande mål: Stadens parklekar ska bidra till att ge alla stadens barn en meningsfull fritid och tillgång till trygga mötesplatser.”

Uppdraget beskrivs som att; parklekarna ska möjliggöra en stimulerande fritid för stadens barn, vara öppen och kostnadsfri och bemannade med personal. Fokus ska ligga på utevistelse i parklekarnas utemiljöer.

När det kommer till målgrupper så anger förslaget att det främst är barn i låg- och mellanstadieåldern men att alla åldrar är välkomna .

Strategin föreslår fyra olika målområden.

➤ **Tillgängliga parklekar nära målgrupperna**

Strategin anger att Stockholms stads parklekar ska vara till för alla barn, oavsett kön, bakgrund, funktionsnedsättning eller socioekonomiska förutsättningar. Parklekar ska finnas nära barnen i alla delar av staden och Stockholm ska arbeta för att öppna och rusta upp fler parklekar.

Vidare föreslås att öppettider på vardagar efter skolan ska vara ett grundläggande erbjudande. Även öppettider under lov och helger är viktiga.

➤ **Attraktiva parklekar med verksamhet av hög kvalitet**

I strategin föreslås att parklekarna ska vara en plats för lek, fysisk aktivitet och utevistelse och där ledarledda aktiviteter erbjuds. Stadsdelsförvaltningarna ska möjliggöra för barn att komma till tals och påverka parkleksverksamheten.

Strategin anger också att parkleksbyggnaderna ska vara anpassade efter verksamhetens och besökarnas behov och att Stockholms stad ska utarbeta en gemensam och tydlig plan för hur befintliga parkleksbyggnader kan utvecklas och bevaras samt var och hur nya byggnader kan tillkomma.

➤ **Stark bemanning och god samverkan**

I förslaget anges att parklekarna ska bemannas med utbildad personal.. Bemanningen ska vara tillräcklig även för planering och strategisk utveckling av verksamheten. Ensamarbete ska i största möjliga mån undvikas

Samverkan anges som viktigt för att nå och identifiera barn som inte tar del av annan fritidsverksamhet.

Viktiga aktörer är öppna förskolan, förskolor och skolor, fritidshem, socialtjänsten, ideella verksamheter, olika kulturinstitutioner samt stadens fackförvaltningar.

➤ **Uppföljning som driver utveckling**

Strategin föreslår att varje stadsdelsnämnd ska utarbeta en utvecklingsplan som visar hur strategin ska realiseras utifrån analyser av lokala förutsättningar. Nämnderna ska identifiera årliga aktiviteter som kan behöva antas för strategins genomförande.

Områden som bör följas upp på ett likvärdigt sätt över staden är:

- Antal besök av barn på parklekarna, uppdelat på kön.
- Antal ledarledda aktiviteter för den prioriterade målgruppen
- Årsanställd parklekspersonal, samt andel av personal med relevant utbildning.
- Den prioriterade målgruppens attityder och upplevelse av parklekarna.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsutveckling.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsnämnden driver i dagsläget sju parklekar, en av dem med djurhållning. Nästan alla delar lokal och verksamhet med öppen förskola och/eller fritidsgård. Vi välkomnar att det nu inom Stockholms stad finns ett förslag till en övergripande och gemensam strategi för parklekar. Den kommer tillsammans med den nya fritidsgårdsstrategin att vara viktiga styrdokument för stadens öppna barn- och ungdomsverksamheter.

Parkleksverksamheten har varit utan central styrning under lång tid. Det senaste centrala styrdokumentet är från 1972. Förvaltningen konstaterar att målformuleringen från 1970-talet i stora delar liknar det remitterade förslaget.

Parklekens syfte är att erbjuda alla barn och ungdomar i kommunen goda och likvärdiga förutsättningar för lek och fritidsverksamhet, som dels bidrar till att tillgodose behovet av rörelseaktiviteter, omvärldsorientering och skapande verksamhet, dels främjar kontakt, samverkan och tolerans mellan deltagande individer och grupper.

Den föreslagna strategin är genomarbetad och innehåller områden som är viktiga för det framtida arbetet inom staden. Innehållet tar fasta på samlad kunskap från verksamma medarbetare från både nu och då. Det finns nu i och med denna strategi en samlad styrning inom staden för denna typ av öppen verksamhet.

Förvaltningen bedömer att strategins uppdrag och fyra olika målområden är tydligt och utförligt beskrivna och kommer att ge de ansvariga nämnderna förutsättningar att arbeta vidare med att förverkliga strategins intentioner. Strategin visar också på en ökad tydlighet om målgrupp, öppettider, innehåll och uppföljning i parklekarna vilket ökar chanserna för likvärdiga förutsättningar inom staden.

I avsnittet om parklekens lokaler eller under rubriken samverkan bör strategin tydligare slå fast att ambitionen är att andra verksamheter – som till exempel öppen förskola, fritidsgård, öppen seniorverksamhet och föreningsverksamhet – ska kunna bedrivas i lokalerna.

Strategin nämner att *stadsdelsnämnderna regelbundet ska genomföra undersökningar på varje parklek för att få kunskap om målgruppernas syn på verksamheten*. Det är önskvärt att det centralt arbetas fram en stadsövergripande enkät med möjlighet till lokala tilläggsfrågor. Inom Farsta stadsdelsnämnd har vi i många år regelbundet genomfört brukarenkäter och kan säkerligen bidra i arbetet med att ta fram en stadsgemensam undersökning.

Under avsnittet om uppföljning nämns att återrapportering ska ske i stadens styr- och ledningssystem. Det är däremot lite oklart om den lokala utvecklingsplan som varje stadsdelsnämnd ska utarbeta också ingår i ledningssystemet. Vi önskar att så är fallet, det blir inte effektivt med allt för många planer som inte ingår i det ordinarie systemet.

I den barnkonsekvensanalys som bifogas till strategin nämns att för barnen är det viktigt att träffa vänner och nya kompisar i parkleken. Även andra undersökningar om öppna verksamheter bekräftar att barn ofta svarar som första alternativ att det är viktigt med vänner och nya kompisar. Strategin bör utifrån detta tydligare visa på att parkleken ska vara en plats där man aktivt stimulerar möten mellan barnen.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Gunilla Ekstrand
Stadsdelsdirektör
Farsta stadsdelsförvaltning

Sara Wrethed
Avdelningschef
Farsta stadsdelsförvaltning

Bilaga

Kulturnämndens förslag till Stockholms stads strategi för parklekar

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Ekstrand, Stadsdelsdirektör	2023-09-29
Sara Wrethed, Avdelningschef	2023-09-29